Ministerie van Justitie en Veiligheid

Minister van Justitie en Veiligheid

Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Jeugd, Familie en aanpak Criminaliteitsfenomenen Jeugdbescherming en Huiselijk Geweld

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
27 augustus 2025

Onze referentie
6697016

Bijlage(n)
0

nota

Aanbiedingsbrief onderzoeksrapport Psychisch geweld in het strafrecht

1. Aanleiding

Met deze brief biedt u de Tweede Kamer het onderzoeksrapport *Psychisch geweld in het strafrecht; Een verkennend onderzoek naar de strafrechtelijke aanpak van psychisch geweld* aan. Dit onderzoek is uitgevoerd door de Rijksuniversiteit Groningen in opdracht van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (WODC), als onderdeel van het meerjarig WODC-onderzoeksprogramma Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling 2024-2030 dat op verzoek van het ministerie van Justitie en Veiligheid tot stand gebracht is. Het onderzoek wordt op 28 augustus 2025 gepubliceerd door het WODC.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met deze beslisnota en bijbehorende brief en deze op 28 augustus 2025 naar de Tweede Kamer te sturen.

3. Kernpunten

De centrale probleemstelling van het onderzoek is: Hoe verloopt de strafrechtelijke aanpak van psychisch geweld? In het onderzoeksrapport wordt antwoord gegeven op de volgende vragen:

- Wat is het juridisch kader van de strafrechtelijke aanpak van psychisch geweld?
- Hoe gaan professionals om met casussen waarin sprake lijkt te zijn van psychisch geweld?
- Wat vinden professionals van het strafrechtelijk aanpakken van psychisch geweld?
- Wat is de aard en het verloop van zaken van psychisch geweld waarin de afgelopen twee jaar strafrechtelijke vervolging heeft plaatsgevonden?
- Hoe ziet de bewijsvoering eruit in zaken waarin vervolging voor psychisch geweld plaatsvindt?
- Wat vinden professionals van het plan geopperd door de voormalig staatssecretaris van Justitie en Veiligheid om psychisch geweld apart strafbaar te stellen?

4. Toelichting*

Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Jeugd, Familie en aanpak Criminaliteitsfenomenen Jeugdbescherming en Huiselijk Geweld

Datum
27 augustus 2025

Onze referentie
6697016

- Allereerst geeft u in de aanbiedingsbrief aan dat de strafrechtelijk aanpak van psychisch geweld een belangrijk onderdeel vormt van de bredere aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling en het voorkomen van femicide. Onze samenleving is recent opgeschrikt door een aantal vreselijke zaken waarin meisjes en vrouwen zijn omgebracht. We weten op basis van prevalentieonderzoek dat er in Nederland honderdduizenden mensen maandelijks, wekelijks of dagelijks slachtoffer zijn van psychisch geweld (waaronder dwingende controle).
- In navolging van de voormalige staatssecretaris van Justitie en Veiligheid en staatssecretaris Rechtsbescherming zet u zich samen met de staatssecretaris Langdurige en Maatschappelijke Zorg en de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, evenals de betrokken uitvoeringsorganisaties, hard in om de aanpak van dit grote veiligheidsprobleem in Nederland verder te versterken.
- U geeft vervolgens aan dat de bevindingen van dit onderzoek zullen worden meegenomen in de uitwerking van het wetsvoorstel en de bijbehorende memorie van toelichting, zoals aangekondigd in de brief van 10 juli jl.[1] Via dezelfde brief is uw Kamer reeds geïnformeerd over de contouren van dit wetsvoorstel.
- Dit wetsvoorstel zal naar verwachting voor de zomer van 2026 in consultatie gaan.
- In de memorie van toelichting zal ook worden benoemd hoe het wetsvoorstel past in het bredere beleid ter verbetering van de strafrechtelijke aanpak van psychisch geweld. De bevindingen van dit onderzoek onderstrepen het belang hiervan.
- Op dit moment wordt al gewerkt aan het vergroten van kennis over psychisch geweld onder professionals van o.a. Veilig Thuis, de politie en het Openbaar Ministerie.
- Ook vindt momenteel een pilot plaats die gericht is op het verbeteren van de dossiervorming, dat noodzakelijk is om tot een betere bewijsvoering te komen. Een belangrijk aandachtspunt is daarbij het in kaart brengen van de stelselmatigheid van het geweld en het patroon van de gedragingen.
- En op korte termijn start een publiekscampagne over dwingende controle, naar verwachting op 25 september a.s. Om (strafrechtelijk) te kunnen ingrijpen is het immers cruciaal om maatschappelijke bewustwording over dit fenomeen te bevorderen, zodat mensen signalen kunnen herkennen en zodat zij weten hoe zij kunnen helpen om het geweld te stoppen.

4.1. Politieke context

- Op maandag 22 september vindt een notaoverleg plaats over de initiatiefnota over femicide van het lid Mutluer (GroenLinks-PvdA). Zij pleitte voorafgaand aan de toezegging van de voormalige staatssecretaris van Justitie en Veiligheid samen met de leden Van der Werf (D66) en Becker (VVD) voor afzonderlijke strafbaarstelling van psychisch geweld.
- Maatschappelijk en politiek bestaat momenteel veel aandacht voor psychisch geweld (mede in relatie tot enkele geruchtmakende zaken waarin vrouwen recentelijk zijn omgebracht). De bevindingen van dit onderzoek onderstrepen het belang van de acties die momenteel worden

[1] *Kamerstukken II*, 2024-2025, 28345, nr. 285.

ondernomen om de strafrechtelijke aanpak van psychisch geweld te verbeteren (o.a. de voorbereiding van het wetsvoorstel voor de strafbaarstelling van psychisch geweld, de bijna afgeronde pilot ter verbetering van de dossiervorming t.b.v. bewijsvoering, een breed traject voor deskundigheidsbevordering van professionals (i.o.v. VWS), en de op 25 september startende publiekscampagne over dwingende controle (ter voorkoming van femicide).

Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Jeugd, Familie en aanpak Criminaliteitsfenomenen Jeugdbescherming en Huiselijk Geweld

Datum
27 augustus 2025

Onze referentie
6697016

4.2. Financiële overwegingen
N.v.t.

4.3. Juridische overwegingen
Zie rapport.

4.4. Krachtenveld
Ministerie van Justitie en Veiligheid, ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, politie, Openbaar Ministerie, reclassering, Raad voor de Kinderbescherming, Veilig Thuis, gemeenten, Raad van Europa, Europese Unie. De brief en beslisnota zijn binnen JenV (waar nodig) afgestemd met DGSenB/SB, DGPenV, DGRR, DWJZ, DCOM. Extern gedeeld met politie en OM.

4.5. Strategie
N.v.t.

4.6. Uitvoering
N.v.t.

4.7. Implementatie
N.v.t.

4.8. Communicatie
Communicatie voor de lancering van de publiekscampagne over dwingende controle wordt door DCOM voorbereid in afstemming met VWS, LNVT, politie, OM, reclassering, SHN, Federatie Nabestaanden Geweldsslachtoffers.

4.9. Ontwikkelingen hiervoor
Zie boven.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1. Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.